

Ellen van der Kroft
Werkgroep onrustige baby
zgt

De onrustige baby

Leden van de werkgroep

Verpleegkundigen/babyconsulent
Pedagogisch medewerkers
Maatschappelijk werk
Fysiotherapie
Kinderarts

Consulenten: Lactatiekundigen, Logopedisten

**'We noemen Ronaldo een
huilbaby, want als we verloren
ging hij vaak huilen'**
Dinsdag, 28 maart 2017 om 14:46

Advertenties met betrekking tot huilbabyAdvertenties

[Last van een huilbaby? - Professionele tips
van Medela](#)
[borstvoedingmetmedela.nl/Huilbaby/Troost
en](#)▼

[Waarom deze advertentie?](#)
6 manieren om je baby te troosten wanneer
niks meer lijkt te helpen.

[Huilt jou baby veel? - Bachbloesemmix
Huilbaby helpt.](#)

[www.bloesemshop.nl/huilbaby/promo](#)▼

[Waarom deze advertentie?](#)

Volkomen veilig met alcoholvrije
druppels. Vanaf 23.45€/flesje Verzending

gratis.

28.95€/ flesje · gratis advies van Renilde

· Mix op maat-zelfde prijs · Steeds gratis

verzending

[Huilbaby? - Hulp voor ouders die het even
niet zien zitten](#)

[www.babyblues-domstad.nl/](#)▼

[Waarom deze advertentie?](#)

Neem contact op.

Osteopathie Scheerder

[www.osteopathiescheerder.nl/](#)▼

[Waarom deze advertentie?](#) 030 877 3578

In Utrecht. Bij o.a. rugklachten, migraine,

[huilbaby's](#), hoofdpijn,...

[Body Stress Release Denekamp - Bel direct
voor een consult](#)

Gids

Richtlijn

Quiz

Zuigeling A terme geboren, normaal geboortegewicht, geen bijzonderheden

Toenemend onrustig/huilen

Nu 6 weken oud, huilt soms wel 3 uur per dag

Normaal huilgedrag?

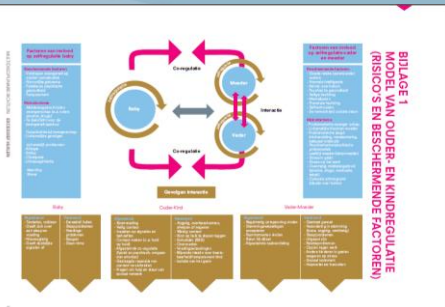
- Nee
- Ja

Niet pathologisch huilen

Figuur 1. Hoeveelheid huilen en patroon van huilen uit drie onderzoeken. Basal data van Brazelton (1982) geadapt door van Hoeller en van IJzendoorn (1989). Waarde: data van Swanson et al. (2011). Overgenomen met toestemming van Bart RE, Theo RE, Coos J. Age-related incidence curve of hospitalized Strabismic Baby syndrome (SBS) cases: convergent evidence for crying as a trigger to strabismus. Child Abuse Negl 2016;35:1-13.

Niet pathologisch huilen

Normaal biologisch gedrag

- 1,5 uur gescheiden van moeder *Christensson and others 1995*
- Herkenning *Green and Gustafson 1983, Malatesta, DeLoach 19981*
- Temperatuur melk stijgt en begint te stromen *Vurenkoski and others 1969*
- Verhoging hartfrequentie van moeders

Betekenisvol in ouder-kind relatie

Huilpatroon

Vroeg huilen: nabijheid bevorderend gedrag

Vanaf 3 maanden communicatie

Vanaf 7-9 maanden cognitieve en affectieve ontwikkeling

Excessief huilen

Definitie:

Gezond goed gevoed kind maar prikkelbare perioden van irritatie, jengelen of huilen van tenminste 3 uur per dag, gedurende minimaal 3 dagen per week voor een periode van ten minste 3 weken achtereem (Wessel and others 1954)

Excessief huilen

Richtlijn Nederlands Centrum Jeugdgezondheid:

Perceptie van ouders van het huilen
Zorgvraag

Quiz

Bij welk percentage excessief huilende kinderen wordt een lichamelijke oorzaak gevonden?

- 5%
- 15%

Medisch

Koemelkeiwit allergie
 Infecties: urineweginfecties, recidiverende bovenste
 luchtweginfecties, etc
 Neurologische oorzaken : hydrocephalus, bloeding etc
 Metabole oorzaken
 Ernstige GER/oesofagitis
 Liesbreuk
 Etc.....

Prevalentie

Excessief huilen 5-40%
 Bij invullen 24-uurs dagboek blijkt 32%-39% voldoet aan
 definitie van Wessel
 Eerste kind

Oorzaken

Gastro-oesofageale reflux
 Urineweginfecties
 Voeding
 Roken
 Craniocervicale gewrichten (KISS)
 Darmflora
 Depressiviteit en sociale stressoren bij ouders

Quiz

In een de studie van *Heine en others 2006* is bij een groep kinderen gekeken die opgenomen waren met huilen of er sprake was van pathologische reflux (middels PH-metrie)
 Hoe vaak werd in deze groep pathologische reflux aangetoond?

>50%

<20%

Quiz

Bij goed groeiende kinderen met aangetoonde (milde)GER is er geen enkel effect te verwachten op het huilen door behandeling met omeprazol

- Waar
- Niet waar

Gastro-oesofageale reflux

Wel afname van de oesofagitis door omeprazol maar geen effect op het huilen

Excessief huilen wordt niet veroorzaakt door een niet onderkende (verborgen) reflux

NB het gaat over goed groeiende kinderen!

Urineweginfecties

Aspecifieke presentatie
 aangeboren afwijkingen manifesteren zich op de jonge leeftijd door een infectie
 Vnl < 4 maanden
 Onvoldoende studies maar wel aanbevolen

Quiz

Koemelkeiwitalergie bij zuigelingen komt voor bij?

- >5%
- <5%

Voeding

Bij excessief huilende baby's kan een koemelkeiwitalergie (KEA) overwogen worden indien de gezinsanamnese positief is voor atopie

Bij vermoeden KEA kan een moeder die BV geeft een koemelkeiwitvrij dieet volgen of kan bij kinderen die kunstvoeding krijgen een speciale voeding worden gestart
 Hypoallergene voeding heeft geen plaats in de voorkoming, behandeling of diagnostiek van KEA

Quiz

De WHO adviseert uitsluitend BV op de leeftijd van 6 maanden

Hoeveel % van de Nederlandse vrouwen geeft op de leeftijd van 6 maanden uitsluitend BV

- > 30%
- < 20%

Voeding

Nederlandse vrouwen en uitsluitend BV

- start 75%
- 1 mnd 46%
- 3 mnd 29%
- 6 mnd 18%

Geen evidence voor meer/minder voorkomen van excessief huilen bij BV/kunstvoeding

Voeding

Bulk-Bunschoten 2003, 4438 zuigelingen, 70% voedingsveranderingen, gemiddeld 1,8 keer

- BV 12%, ivm huilen
- FV 17%, ivm huilen

Op de Leeftijd van 4 maanden heeft 20% een voeding met speciale aanpassing

Voeding

Gegevens over het effect van frequent overstappen van voeding zijn niet beschikbaar, het wordt echter afgeraden obv fysiologische theorieën en gebrek aan bewijs wat betreft effectiviteit

Quiz

Roken van minimaal 15 sigaretten door de vader na de bevalling geeft een verhoogde kans op excessief huilen?

- **Waar**
- Niet waar

Roken

Roken van >15 sigaretten door moeders tijdens de zwangerschap en na de bevalling geeft 2x zo vaak excessief huilen

Ongeacht het aantal sigaretten tijdens de zwangerschap en na de bevalling 1.5x zo vaak excessief huilen
Theorie: Irritatie luchtwegen?

Depressiviteit en sociale stressoren

Stress heeft invloed op draagkracht en perceptie van het huilen

(Gezondheid)problemen tijdens de zwangerschap geeft 2-3x vaker excessief huilen *Sondergaard and others 2003*

Moeders met depressieve symptomen, 2x vaker excessief huilen, vaders 1.3x *Berg van den and others 2009*

KISS

Er is tnt geen bewijs dat craniocervicale blokkades geassocieerd zijn met excessief huilen

Spinale manipulatie wordt afgeraden, publicatie Holla and others 2009

Darmflora

Aannemelijk dat *Lactobacillus reuteri* (probioticum) vaker leidt tot afname huilen bij vergelijken met Infacol of placebo
Savino et al 2010, Savino et al 2007

Overige interventies

Er is geen beschreven effect van craniale osteopathie, kruiden, reflexologie, simethicone (infacol)
Chiropraxie en spinale manipulatie worden afgeraden

Diagnostiek

Anamnese

- Ervaren problemen en gevolgen
- Oorzaak
- Competentie primaire opvoeder
- Gezins situatie draagkracht/draaglast
- Verwachtingen van ouders
- Wat is er geprobeerd en wat was het effect

Lichamelijk onderzoek

Aanvullend onderzoek

Urine sediment

Alleen op indicatie nader onderzoek indien afwijkingen bij lichamelijk onderzoek/anamnese

Gevolgen excessief huilen

Ontwrichting gezinsleven/sociaal isolement *Long 2001*
Ontbreken van sociale steun leidt tot negatieve gevoelens met effect op opvoeding *Elliot 1997*
Ongewenst gedrag in reactie op huilen
20-40 / jaar SBS
Aangeboren afwijkingen

Effectieve therapie

Regelmaat, voorspelbaarheid, prikkelreductie, *keefe and others 2005*

Videohome training

Babymassage

Inbakeren

ZGT onrustige baby protocol

Dag 1 = opnamedag	
Kinderarts	<ul style="list-style-type: none"> • anamnese • somatisch onderzoek en ontwikkelingsonderzoek • afleef aan ouders over "twee-sprekbeleid"⁽¹⁾ • Eerste twee dagen alleen observatie⁽¹⁾ • Daarna alleen diagnostiek indien nodig • Voedingsbeleid van thuis handhaven • Observatie onder andere met behulp van een huldevest⁽¹⁾ (n. EKG) • Opnameduur bespreken⁽¹⁾ • Consult fysiotherapie bespreken⁽¹⁾ • Eventueel consult MHW bespreken
Verpleegkundige/PM	<ul style="list-style-type: none"> • Uitleg voor screening afnemen • Start huldevestje • Vaste verpleegkundige/pedagogisch medewerkster (PM) ingelopen • Doel opname zoals besproken door kinderarts herhalen • Opname van het kind doorgeven aan fysiotherapie • Oudersprekuren ingelopen⁽¹⁾

ZGT onrustige baby protocol

Dag 2	
Kinderarts	<ul style="list-style-type: none"> • Vaste verpleegkundige/PM • Hoe zit de eerste 24 uur verlopen? (Dorst, huilt, voeten n.v.t.) • In principe geen interventies, tenzij hier een hele duidelijke aanleiding voor is
Verpleegkundige/PM	<ul style="list-style-type: none"> • Vaste kinderarts • Informatie geven aan ouders • Vragenlijst naar ouders distribueren • Informatie voor andere betrokken hulpverleners zoals SOG
Fysiotherapie	<ul style="list-style-type: none"> • Informatie en training en handlegging • Documenteren voor en na interventies • Involutie maken of inbakeren vanaf dag 2 een volledige interventie is
Dag 3	
Kinderarts	<ul style="list-style-type: none"> • Vaste verpleegkundige/PM • Vaste observatie bij en indien het nu hoort • Welke interventies worden er gedaan? • Eventueel fysiotherapeutische ondersteuning start inbakeren • Oudersprekuren • Vaste kinderarts • Tijdstip overzetten n.v.t. te nemen interventies en de momenten in activiteiten • Informatie • Inbakeren • Inbakeren MHW • Inbakeren • Babymassage
Verpleegkundige/PM	<ul style="list-style-type: none"> • Informatie en training • PM maakt dagplan • Het gaat om het "voorspelbaarheid en prikkelreductie" • Het gaat om het "voorspelbaarheid" • Aanpak van diagnostiek onderzoek, te weten..... • Inbakeren MHW • Inbakeren • Babymassage
Interacties verpleegkundige/PM/ouder	<ul style="list-style-type: none"> • Informatie en training • Inbakeren • Babymassage

ZGT onrustige babyprotocol

Dag vier en vijf									
Verpleegkundige/PM	Gekozen interventies worden toegepast. De effecten worden geobserveerd en geregistreerd.								
Informatievoorziening	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Ouderzorg</th> <th>Datum</th> <th>Paraf</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> <ul style="list-style-type: none"> • Rond en roterend hanteren • Oudersparticipatie • Inbakeren • VIB • Babymassage • Uitreken folder voorspelbaarheid en prikkelreductie • Uitreken folder slaapplan </td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Ouderzorg	Datum	Paraf	<ul style="list-style-type: none"> • Rond en roterend hanteren • Oudersparticipatie • Inbakeren • VIB • Babymassage • Uitreken folder voorspelbaarheid en prikkelreductie • Uitreken folder slaapplan 				
Ouderzorg	Datum	Paraf							
<ul style="list-style-type: none"> • Rond en roterend hanteren • Oudersparticipatie • Inbakeren • VIB • Babymassage • Uitreken folder voorspelbaarheid en prikkelreductie • Uitreken folder slaapplan 									
Kinderarts	<ul style="list-style-type: none"> • Opname afsluiten of verlengen? • Oudersprek (in principe afslutend) • Balans opmaken: <ul style="list-style-type: none"> - Wat is er bereikt? - Welk effect hebben de interventies? - Hoe is het met ouders? - Zijn ze tot rust gekomen? - Hebben ze meer vertrouwen in zichzelf en hun kind? - Hoe is het vervolg? - Kan er naar ontslag toegewerkt worden? 								
Verpleegkundige/PM	<ul style="list-style-type: none"> • Oudersprek 								

ZGT onrustige babyprotocol

	Ontslag
kinderarts	<ul style="list-style-type: none"> • Visite verpleegkundige/PM • Tijdbestek aangeven voor poli-afpraak • Zo nodig recepten voor medicatie schrijven
Verpleegkundige/PM	<ul style="list-style-type: none"> • Zo nodig aanvulling op gegeven informatie
Ramen in het activiteitensplan	<ul style="list-style-type: none"> • Ontslaggesprek • Overdracht JGZ • Poli-afpraak plaatsen bij: <ul style="list-style-type: none"> - Kinderarts - PM - Psychotherapie

Aantallen

2015: 89 patiënten, 54 klinische opnames

2016: 115 patiënten, 41 klinische opnames

Plannen voor de toekomst

Onrustige babypoli
 Expertise centrum, recente richtlijnen
 Verbinding/samenwerken eerste lijn
 Streven naar poliklinische behandeling
 Nazorg
 Wetenschap

